

DĖL REAGAVIMO ALGORITMŲ PATVIRTINIMO ORO PAVOJAUS ATVEJU

PASIRENGIMAS GALIMAI GRĖSMEI (PREVENCINĖ VEIKLA IKI PAVOJAUS PASKELBIMO)

Numatoma priemonė	Vykdymo algoritmas (veiksmai)
Pasirengimas informacijos keitimuisi	- Atsakingi darbuotojai sudaro ir savo telefonuose išsaugo bei periodiškai atnaujina bendradarbių ir pavaldžių darbuotojų telefono numerius. - Pagal galimybes sukuriamą vidinę socialinių medijų ar kito panašaus pobūdžio programėlių grupę, kurioje galima greitai visiems darbuotojams vienu metu perduoti nurodymus, keistis informacija. - Instruktuojami darbuotojai apie komunikacijos principų seką, interneto naudojimo galimybes bei funkcijas, duodamas nurodymas komunikacinių priemonių pranešimų garsus laikyti įjungtus. - Nagrinėjamas ir pagal galimybes diegiamas vidinis ryšys – intranetas. - Nustatomas reikiamas garsintuvų (megafonų) skaičius, numatoma stacionari jų buvimo vieta, už panaudojimą atsakingi asmenys. - Periodiškai tikrinama interneto tiekimo sistema (modemai, kita technika), jei yra galimybė, numatomas elektros buferis (pvz., UPS).
Materialinių išteklių rezervo užtikrinimas	- Periodiškai atnaujinamas turimo vandens buteliuose kiekis (keičiamas vanduo). - Priedangose ir saugiose vietose sudaromos galimybės tiekti vandenį iš centralizuotos sistemos ir įsigyjamos / periodiškai patikrinamos tam tikslui reikalingos priemonės (pvz., papildomos žarnos, pajungimo mazgai / jungtys, čiaupai. - Periodiškai tikrinama pirmosios pagalbos vaistinėlių sudėtis, paskiriami atsakingi darbuotojai, kurie turi jas paimti „Oro pavojaus“ metu. - Periodiškai pakraunami žibintuvėliai arba juose keičiami elementai bei paskiriami atsakingi asmenys, kurie turi juos paimti „Oro pavojaus“ metu. - Pagal nustatytas patalpų apsaugos priemones įsigijamas reikiamas kiekis plėvelės, faneros / OSB lakštų langų apsaugai. - Numatomi baldai, kurie yra tinkami langų ir kitų vietų apsaugojimui, bei paskiriami atsakingi darbuotojai, kurie vykdys apsaugos procesą. - Inventorizuojamos kitos priemonės – čiužiniai, kilimėliai, stori audiniai, antklodės bei paskiriami atsakingi asmenys už jų paėmimą ir panaudojimą paslaugų gavėjų patogumui bei apsaugai užtikrinti.
Priedangos patalpų žymėjimas	- Darbuotojai periodiškai instruktuojami (supažindinami) su priedangos ir saugių patalpų išdėstymu ir numatytomis apsaugos vietomis. - Periodiškai peržiūrimas patalpų žymėjimas.
Priedangos patalpų parengimas	- Prevenciškai atliekama apžiūra, ar neatsirado nereikalingų daiktų, kliuvinių ar pažeidimų. - Aprūpinama reikiamų inventorių tinkamai žmonių apsaugai. - Jei priedangos patalpose yra aukščių skirtumai, pasirūpinama jų žymėjimu, jei reikalinga perlipimo/užlipimo priemonėmis. - Paruošiami daiktai esamų langų ir durų užkardos įgyvendinimui. - Patikrinama, kurie langai turi roletus / žaliuzes.

Vėdinimo procesų užtikrinimas	- Periodiškai tikrinama vėdinimo sistemų, ventiliacijos angų būklė (užterštumas). - Nustatomos papildomos oro patekimo galimybės (skersvėjo sudarymas) ir pasirūpinama jų apsaugos priemonėmis. - Papildomai įsigijama, arba paskirstomi esami oro ventiliatoriai, numatomos jų pastatymo vietos ir pajungimo galimybės.
-------------------------------	--

SIGNALŲ REIKŠMĖS ORO PAVOJAUS METU

Pavojaus lygis	Reikšmė
GELTONA	Pavojaus lygis – „Tikėtinas pavojus“. Pavojų galinčių kelti objektų Lietuvos teritorijoje dar nėra. Išlikti ramiems, nusimatyti artimiausią priedangą / saugią patalpą, paruošti žmones ir stebėti oficialią informaciją. Signalų galiojimo laikas nuo kelių minučių iki kelių valandų.
RAUDONA	Pavojaus lygis – „Oro pavojus“ Nulinė delsa. Privaloma kuo skubiau visus žmones perkelti į priedangos, arba kitas saugias patalpas. Signalų galiojimo laikas nuo kelių minučių iki kelių valandų.
BALTA	Pavojaus lygis – „Oro pavojus atšauktas“. Reiškia, kad grėsmė praėjo ir grįžtama prie kasdieninės veiklos. Signalų galiojimo laikas – baigtinis procesas.

PATALPŲ IR PASTATO PARUOŠIMAS

Reagavimo laikas (kada vykdoma)	Paruošimo procesas (Kas atliekama)
Iki pavojaus (prevencinė veikla)	- Kaupiamas ir priedangos patalpose (kitose saugiose patalpose) paskirstomas ir saugomas lipnios juostos rezervas. - Numatomos priemonės esančios patalpose, kuriomis būtų galima uždengti/apsaugoti langus. - Paruošiami turimi oro ventiliatoriai. Jeigu jie naudojami kasdieninėje veikloje, priskiriamos atsakomybės, kas juos paims skelbiamo pavojaus metu. - Paruošiamas vandens tiekimas priedangos arba saugiose patalpose (artimiausi vandens čiaupai, orinimo sklendės ir panašiai, per kuriuos būtų galima prisileisti vandens. - Paruošiamos ir saugomos vienkartinės stiklinės. - Sužymimi visi langai, kurie yra priedangos / saugiose patalpose, kurie turi būti uždengiami / apsaugomi pirmiausia.
Geltonas pavojus	- Patalpose, kuriose yra vykdoma veikla uždengiami roletai, uždaromos žaliuzės.

	- Surenkami ir paruošiami patalpoje esantys materialiniai ištekliai (vaistinė, oro ventiliatoriai). - Iš elektros tinklo išjungiami nenaudojami elektros prietaisai (ištraukiamos prietaisų jungtys, išjungiami saugikliai, jei yra prietaisų, kurie prijungti stacionariai). - Išjungiamas perteklinis elektros apšvietimas (paliekami tie elektros prietaisai, kurie apšviečia patalpą, kad būtų galima įžiūrėti daiktus, matyti kur evakuotis). - Paliekamas įjungtas tinklo maršrutizatorius (interneto prieiga); - Apklijuojami patalpos, kurioje numatyta žmonių apsauga, langai. Tam panaudojama lipni juosta. Langu klijuojamas „X“ arba „*“ formatu.
Raudonas pavojus	- Jei priedangos, ar saugioje patalpoje yra papildomų priemonių (plakatai, pakabinamos lentos, plastiko maišai ir t.t.) jie klijuojami ant lango tvirtinimui panaudojant lipnią juostą. - Centrinė šildymo sistema lieka tokioje pat stadijoje, kaip ir iki pavojaus paskelbimo. - Papildomos rekuperavimo, vėdinimo sistemos, esant galimybei, turi būti orientuotos į priedangos ir saugias patalpas. Jeigu saugu likusias sistemas rekomenduojama išjungti/ uždaryti. - Daiktai esantys patalpoje, esant tam tikrai situacijai, panaudojami kaip priedanga. Jei patalpoje yra stalų – juos galima apversti. Tai bus papildoma „užuovėja“. - Patalpoje esant mažiems langams - jie pradaromi, siekiant sukurti oro cirkuliaciją, tačiau papildomai apsaugomi – uždengiami. - Daiktai naudojami uždengti langus (spintos, stalai ir pan.) papildomai pritvirtinami ir sudaromas reikiamas atstumas iki esančių žmonių. - Visos kitos turimos ir naudojamos apsaugos priemonės tvirtinamos taip, kad priemonės nekristų ant žmonių. Sunkūs daiktai remiami tik stabiliai. - Negali būti apkraunamos durys, praėjimai, elektros skydinės, gesintuvai, ventiliacijos angos.

INFORMACIJOS APIE ORO PAVOJŲ GAVIMAS IR KOMUNIKAVIMAS

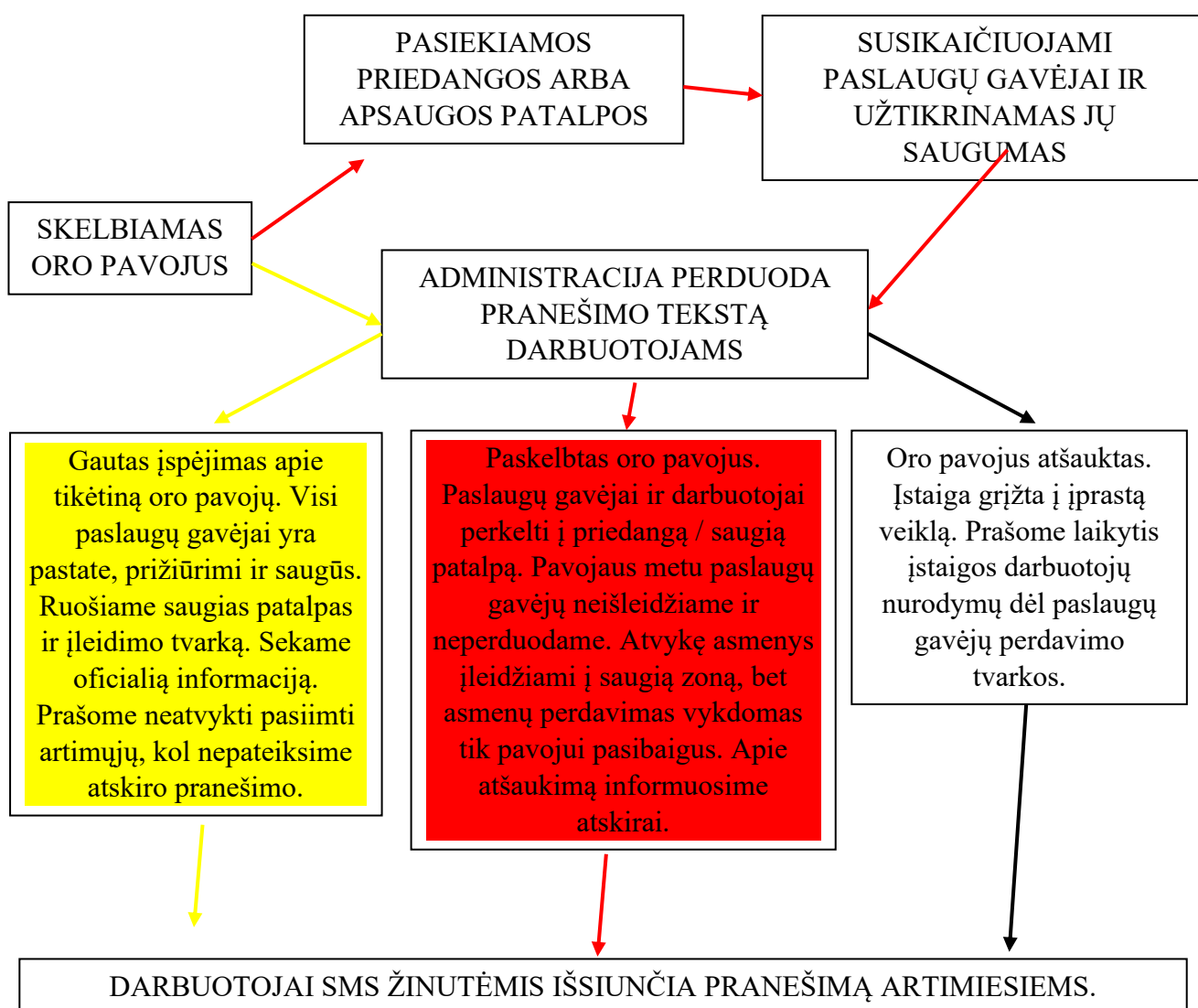
Informacijos tipas	Aprašymas
Išorinis signalas	- Sirenos (3 min. kaukimas „Dėmesio visiems“). - Pranešimai į mobiliuosius telefonus (GPIS). - LRT radijas/televizija. - Papildomos gyventojų informavimo programėlės.
Vidinė komunikacija	- Informacija įstaigos viduje antrinama pasitelkiant komunikaciją mobiliaisiais telefonais (Administracija → darbuotojai → paslaugų gavėjai ir lankytojai) - Kontaktiniu būdu informaciją perduoda pasiuntiniai, kuriems yra priskiriama tam tikra pastato dalis (Pasiuntinys → Pastato dalis → darbuotojai → paslaugų gavėjai ir lankytojai).

	- Panaudojant garsintuvus (Atsakingas asmuo → Megafonas → Pastate esantys žmonės).
--	--

Svarbu:

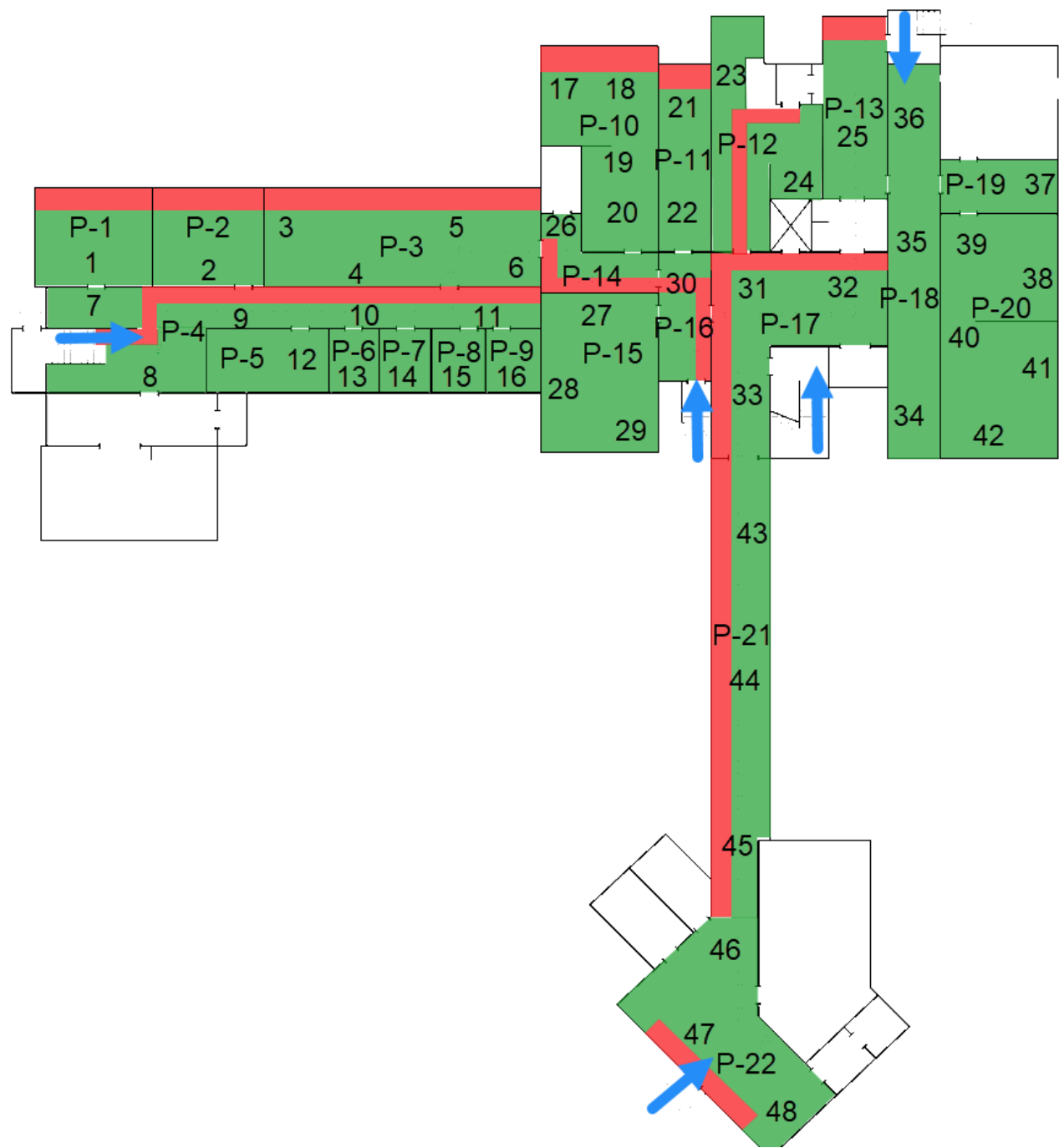
- Atsakingų asmenų mobiliųjų telefonų prietaisuose turi būti surašyti pavaldžių darbuotojų kontaktiniai telefonai.
- Darbuotojų asmeniniai / darbo telefonai turi būti įjungti ir laikomi prie savęs.
- Įstaigos laidiniai telefonai naudojami perduoti informaciją ir palaikyti ryšį su specialiosiomis tarnybomis (naudojama tais atvejais, kada nėra mobiliojo ryšio).
- Garsintuvai (megafonai) laikomi administracijos (atsakingų asmenų) patalpose, turi būti pakrauti, arba su veikiančiomis baterijomis.

ARTIMŲJŲ INFORMAVIMO SCHEMA

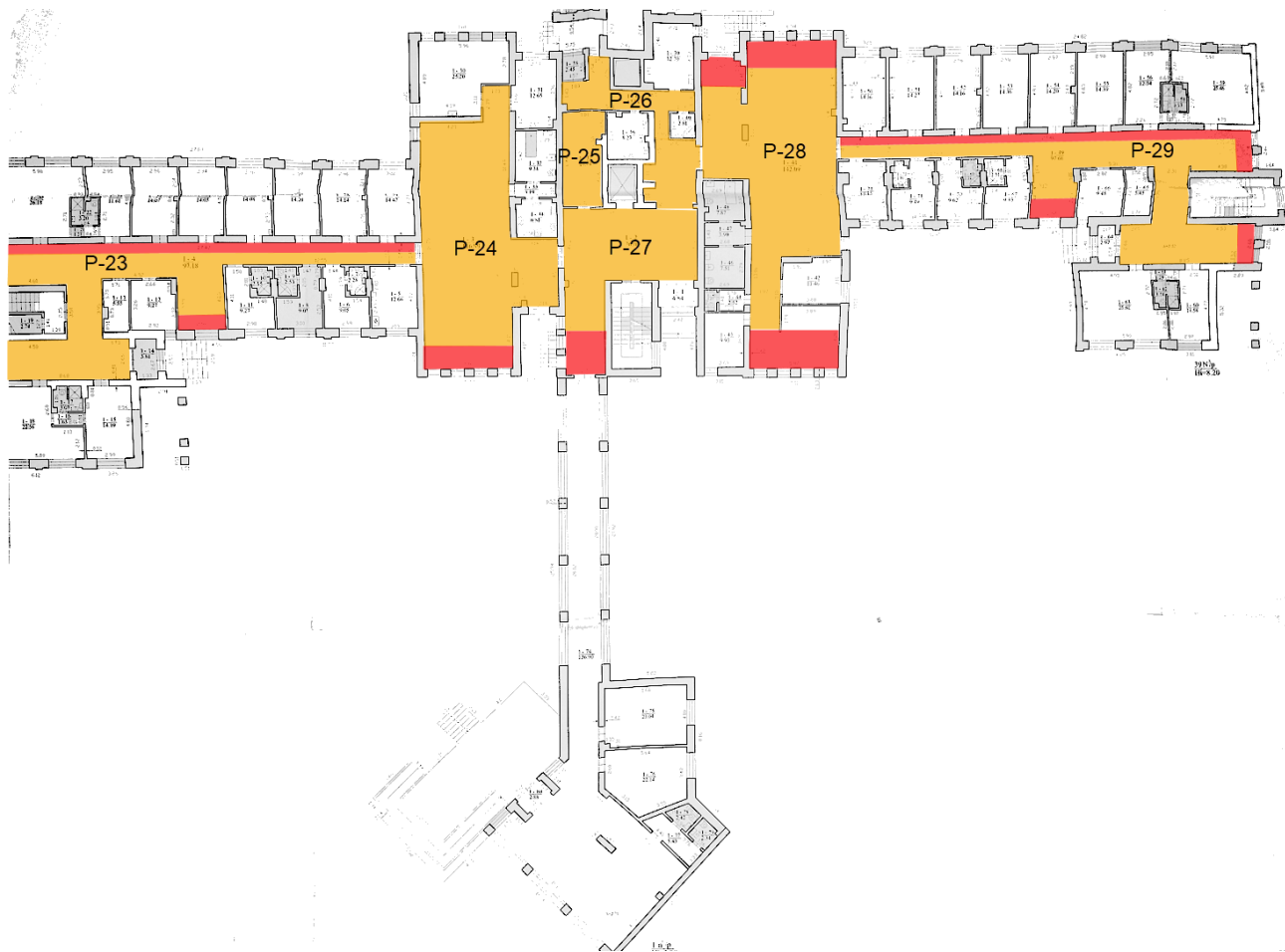

PRIEDANGOS (SAUGIŲ PATALPŲ) IŠDĖSTYMAS

Rūsio skirstymas:

Pirmo aukšto skirstymas:

	Žmonių judėjimo keliai. Paliekamas 80 cm tarpas žmonių praėjimui, materialinių vertybių paskirstymui, ir oro cirkuliacijai
	Žmonių apsaugos zonos, kuriose paskirstomas visas esamas srautas.
	Pašaliniams asmenims skirtos priedangos zonos.
P-1	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 22 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 14 (1 srautas iki 10 žmonių + 4 kiti asmenys)
P-2	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 22 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 14 (1 srautas iki 10 žmonių + 4 kiti asmenys)
P-3	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 65 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 43 (4 srautai iki 10 žmonių + 3 kiti asmenys)
P-4	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 85 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 56 (5 srautai iki 10 žmonių + 6 kiti asmenys)
P-5	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 17 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 11 (1 srautas iki 10 žmonių + 1 kitas asmuo)
P-6	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 9 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 6 (6 kiti asmenys)
P-7	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 9 m ²

	Talpinamas žmonių skaičius iki 6 (6 kiti asmenys)
P-8	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 9 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 6 (6 kiti asmenys)
P-9	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 9 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 6 (6 kiti asmenys)
P-10	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 72 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 48 (4 srautai iki 10 žmonių + 8 kiti asmenys)
P-11	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 30 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 20 (2 srautai iki 10 žmonių)
P-12	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 36 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 24 (2 srautai iki 20 žmonių + 4 kiti asmenys)
P-13	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 24 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 16 (1 srautas iki 10 žmonių + 6 kiti asmenys)
P-14	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 10 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 6 (6 kiti asmenys)
P-15	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 49 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 32 (3 srautai iki 10 žmonių + 2 kiti asmenys)
P-16	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 15 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 10 (1 srautas iki 10 žmonių)
P-17	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 45 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 30 (3 srautai iki 10 žmonių)
P-18	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 56 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 37 (3 srautai iki 10 žmonių + 7 kiti asmenys)
P-19	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 15 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 10 (1 srautas iki 10 žmonių)
P-20	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 75 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 50 (5 srautai iki 10 žmonių)
P-21	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 47 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 31 (3 srautai iki 30 žmonių + 1 kitas asmuo)
P-22	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 50 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 33 (3 srautai iki 10 žmonių + 3 kiti asmenys)
P-23	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 60 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 40 (40 pašalinių asmenų)
P-24	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 110 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 73 (73 pašaliniai asmenys)
P-25	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 17 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 11 (11 pašaliniai asmenys)
P-26	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 17 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 11 (11 pašaliniai asmenys)
P-27	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 70 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 46 (46 pašaliniai asmenys)
P-28	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 100 m ² Talpinamas žmonių skaičius iki 66 (66 pašaliniai asmenys)
P-29	Zonos plotas skirtas žmonių apsaugai – 60 m ²

	Talpinamas žmonių skaičius iki 40 (40 pašaliniai asmenys)
--	--

Maksimalus talpinamų žmonių skaičius apskaičiuojamas vertinant gyventojų fizinę būklę, judėjimo priemones (vežimėliai, vaikštynės), sudarant oro cirkuliacijos galimybes ir laiką, praleidžiamą patalpose. Vienam žmogui (neįskaičiuojant bendrų judėjimo teritorijų) skiriama vidutiniškai 1,5 m².

Vietos numeris	Nukreipiamas gyventojų kambarys, korpusas ar kitas srautas
1.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
2.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
3.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
4.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
5.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
6.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
7.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
8.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
9.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
10.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
11.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
12.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
13.	_____ kiti asmenys + darbuotojai
14.	_____ kiti asmenys + darbuotojai
15.	_____ kiti asmenys + darbuotojai
16.	_____ kiti asmenys + darbuotojai
17.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
18.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
19.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
20.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
21.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
22.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
23.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
24.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
25.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
26.	_____ kiti asmenys + darbuotojai
27.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
28.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
29.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
30.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
31.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
32.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
33.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
34.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
35.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
36.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
37.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
38.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai

39.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
40.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
41.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
42.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
43.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
44.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
45.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
46.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
47.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai
48.	_____ gyventojų srautas + darbuotojai + atvykę lankytojai

JUDĖJIMAS Į KITAS PATALPAS NENUMATYTO INCIDENTO METU

Ši priedo dalis taikoma kai fiksuojamas:

- **Fizinis patalpos pažeidimas:** griūtis, stiklo dužimas, tiesioginis pataikymas į pastato dalį.
- **Gaisras arba uždūminimas:** dūmų ar degėsių kvapo atsiradimas priedangos patalpose.
- **Komunikacijų avarija:** trūkęs karšto vandens vamzdynas, nuotėkis ar kiti pavojai priedangoje ar saugioje patalpoje.

Veiksmų eiga ir atsakomybės incidento metu:

Funkcija	Aprašymas
Incidento fiksavimas ir skubus sprendimų priėmimas	Patalpoje esantis atsakingas darbuotojas (socialinis darbuotojas, slaugytojas ar individualios priežiūros specialistas), įvertinęs tiesioginį pavojų gyventojų gyvybei ir sveikatai, priima žaibišką sprendimą evakuoti žmones iš pažeistos priedangos. Laukti direktoriaus leidimo nereikia, jei delsimas gresia gyvybei.
Vadovybės ir kitų zonų informavimas	Naudojant mobilųjį ryšį arba pasiuntinius, skubiai pranešama Administracijai (Direktoriui / Pavaduotojams): „Zona P-[X] pažeista, pradedame evakuaciją į alternatyvią vietą“. Kaimyninės zonos įspėjamos užverti duris, jei plinta dūmai.
Srautų paruošimas ir daiktų palikimas	Darbuotojai duoda komandą gyventojams pasiruošti judėjimui. Visi asmeniniai daiktai paliekami, išskyrus būtinus asmeninius vaistus, vandenį ir telefonus rankose. Jei patalpoje yra dūmų, gyventojams padedama burną/nosį užsidengti drėgnu drabužiu / servetėle, judama pasilenkus.
Srautų koordinatoriaus įsijungimas	Srautų koordinatorius užtikrina, kad evakuacijos kelias (koridoriai, durys) būtų laisvas, pašalina kliūtis, padeda judėti asmenims su vežimėliais ir nukreipia srautą į rezervinę saugią zoną.
Perskaičiavimas naujoje vietoje	Pasiekus alternatyvią patalpą, socialiniai darbuotojai ir atsakingas personalas nedelsiant iš naujo perskaičiuoja gyventojus pagal sąrašus. Duomenys apie sėkmingą persikėlimą ir tikslų asmenų skaičių skubiai perduodami įstaigos vadovybei.

ATSAKOMYBIŲ PASISKIRSTYMAS

	GELTONAS PAVOJUS	RAUDONAS PAVOJUS
Direktorius	- Priima oficialią informaciją. - Sušaukiami atsakingi asmenys. - Priima sprendimą dėl įstaigos darbo režimo keitimo (parengtis). - Užtikrina, kad visi darbuotojai būtų informuoti apie padidėjusią grėsmę.	- Duoda nurodymą skelbti pavojaus signalą įstaigoje (sirena, skambučiai, balso pranešimas). - Koordinuoja gyventojų judėjimą link priedangų, kad koridoriuose nesusidarytų spūstys. - Atsižvelgiant į situaciją duoda papildomus nurodymus darbuotojams. - Priima informaciją apie apsaugotus žmones. - Organizuoja pašalinių asmenų priėmimą ir nukreipimą (paveda atsakomybes kitiems darbuotojams, nurodo tinkamas patalpas).
Ūkio ir aptarnavimo padalinio vadovas	- Patikrina priedangos ir saugių patalpų būklę ir laisvą patekimą. - Patikrina atsarginius išėjimus, evakuacinius kelius (ar neužkrauti). - Perduoda pavaldiems darbuotojams informaciją apie padidėjusią grėsmę.	- Koordinuoja srautų judėjimą, kad koridoriuose nesusidarytų spūstys. - Organizuoja reikiamų materialinių vertybių paėmimą. - Skirsto žmonės priedangos ir saugiose patalpose. - Organizuoja oro cirkuliaciją (pradaro esančius langus, duris, pajungia turimus oro ventiliatorius). - Užtikrina atvykusių pašalinių asmenų ar gyventojų artimųjų nukreipimą į tam skirtas vietas.
Direktoriaus pavaduotojas socialiniam darbui	- Užtikrina, kad visi socialiniai darbuotojai turėtų tikslus, atnaujintus gyventojų sąrašus su pažymėtu judėjimo negalios lygiu. - Sustabdo bet kokias veiklas, išvykas už įstaigos teritorijos ribų.	- Koordinuoja gyventojų evakuaciją iš gyvenamųjų kambarių į priedangas, teikiant prioritetą sunkiau judantiems asmenims. - Renka informaciją iš aukštų darbuotojų apie evakuotų gyventojų skaičių. - Užtikrina, kad neliktų gyventojų palatose, bendroje erdvėje, dušuose ar procedūrų kabinetuose. - Padeda organizuoti ramino ir užimtumo veiklas priedangoje, stengiantis išvengti panikos priepuolių.

Personalo specialistas	- Padeda koordinuoti vidinę informacijos sklaidą darbuotojams.	- Pasiima nešiojamąjį kompiuterį / ryšio priemones. - Evakuojasi kartu su administracija į saugią vietą ir lieka pasiekiamu ryšiui palaikyti. - Padeda organizuoti veiklas, užimtumą ir panikos mažinimą.
Socialiniai darbuotojai, bendrosios praktikos slaugytojai, individualios priežiūros darbuotojai	- Tęsia kasdienę veiklą ir priežiūrą, tačiau ramiai instruktuoja gyventojus, kaip elgtis pavojaus atveju. - Patikrina esamų gyventojų skaičių kambariuose, įvertina jų būklę. - Užtikrina ramybę ir emocinį stabilumą sraute. - Nurodo gyventojams pasiruošti pasiimti savo asmenines gertuves / buteliukus su vandeniu ir, jei reikia, asmeninius telefonus.	- Nedelsiant nutraukia kasdienę veiklą / procedūras, pasiima gyventojų sąrašus ir organizuotai bei ramiai veda/veža gyventojus į priedangą. - Pasiekus priedangą, gyventojai įkurdinami jiems priskirtose zonose. - Nedelsiant perskaičiuoja gyventojus ir praneša padalinio vadovui, ar visi yra vietoje. - Nuolat būna su gyventojais, juos ramina, kontroliuoja emocinį foną, vykdo nukreipiamąjį užimtumą. - Prireikus teikia pirmąją pagalbą.
Kitas personalas	- Pasiruošia saugiai išjungti gamybinius įrenginius (dujas, elektrą). - Pasiruošia vykdyti duotų nurodymų įgyvendinimą (viešojo tvarka, patalpų apsauga ir pan.)	- Nedelsiant nutraukia visus darbus, išjungia naudojamus prietaisus. - Skubiai vyksta padėti evakuoti asmenis su sunkesne judėjimo negalia (fiziškai padeda pernešti laiptais, stumti vežimėlius). - Jeigu reikia vykdo papildomus patalpų apsaugos darbus. - Padeda aprūpinti vandeniu ir kitomis priemonėmis patalpose esančius žmones.

VEIKSMAI GAVUS „ORO PAVOJAUS“ PRANEŠIMĄ PERTRAUKOS METU

GELTONAS PAVOJUS	- Duodamas nurodymas atsakingiems asmenims paimti garsintuvus (megafonus). - Skirtingose pastato dalyse/aukštuose transliuojamas ramus pranešimas: „Dėmesio, paskelbtas geltonas oro pavojus. Prašome gyventojus grįžti į savo kambarius ir laukti darbuotojų nurodymų. Prašome išlaikyti ramybę.“. - Socialiniai darbuotojai ir individualios priežiūros specialistai apeina kambarius, patikrina gyventojus, padeda tiems, kurie yra
-------------------------	--

	bendrose erdvėse, grįžti į kambarius, pasiruošia galimai evakuacijai ir tęsia budėjimą.
RAUDONAS PAVOJUS	- jungiamas pavojaus signalas (sirena, skambutis arba balso pranešimas per megafonus). - Transliuojamas pranešimas: „Dėmesio, raudonas oro pavojus. Visi darbuotojai padeda gyventojams skubiai ir saugiai judėti į priedangas. Prašome nepanikuoti ir laikytis personalo nurodymų.“ - Koridoriuose ir prie laiptinių budintys darbuotojai reguliuoja judėjimo srautus, nukreipia gyventojus su vežimėliais ir vaikštynėmis prie liftų (jei jie saugūs naudoti pagal instrukciją) arba padeda juos nunešti laiptais. - Paskirti techniniai ar kiti laisvi darbuotojai skubiai patikrina „akląsias zonas“: bendro naudojimo tualetus, dušus, valgyklą, užimtumo sales, biblioteką, kad neliktų pamirštų gyventojų. - Atvykus į priedangą, gyventojai paskirstomi pagal savo korpusus / aukštus, darbuotojai juos suskaičiuoja ir teikia ataskaitą administracijai.

PAŠALINIŲ ASMENŲ PATEKIMAS/PRIĖMIMAS

Darbuotojo funkcijos pavadinimas	Algoritmas
Pirmasis patekimo koordinatorius.	Funkcija - įėjimo kontrolė. Vadovaujantis veiklos vykdymo principu - jeigu pagal aukščiau šiame priede pateikiamą reagavimo algoritmą darbuotojas tuo metu neturi priskirtų funkcijų, arba jos jau yra atliktos, jis paskiriamas atsakingu už žmonių įleidimą/nukreipimą pastate. - paskirties vieta – centrinis pastato įėjimas, saugios patalpos (vieta) vadovaujantis 4-2 sienų taisykle. - 1 užduotis: atrakinti / atlaisvinti įėjimo duris. - 2 užduotis: atvykstantiems asmenims perduoti informaciją apie pastato užimtumą, galimybę patekti į patalpas. - 3 užduotis: nukreipti ateinančius pašalinius asmenis į tam priskirtą saugią zoną, o atvykusius gyventojų artimuosius – į zoną, kurioje saugomas jų lankomas gyventojas. - 4 užduotis: kilus tiesioginiam pavojui išorėje, nedelsiant užrakinti centrines duris ir trauktis į saugią patalpą
Antrasis patekimo koordinatorius / registratorius.	Funkcija - įėjimo kontrolė / registravimas. Vadovaujantis veiklos vykdymo principu - jeigu pagal aukščiau šiame priede pateikiamą reagavimo algoritmą darbuotojas tuo metu neturi priskirtų funkcijų, arba jos jau yra atliktos, jis paskiriamas atsakingu už žmonių įleidimą/nukreipimą/pirminį registravimą. - paskirties vieta – centrinis pastato įėjimas, saugios patalpos (vieta) vadovaujantis 4-2 sienų taisykle. Dirba kartu su pirmuoju patekimo koordinatoriumi, nelieta vienas prie įėjimo.

	- 1 užduotis: atvykstantiems asmenims perduoti informaciją apie pastato užimtumą, galimybę patekti į patalpas. - 2 užduotis: nukreipti ateinančius pašalinius asmenis į tam priskirtą saugią zoną, o atvykusius gyventojų artimuosius – į zoną, kurioje saugomas jų lankomas gyventojas. - 3 užduotis: jeigu žmonių srautai nėra dideli, saugioje vietoje, neatsitraukiant nuo pirmojo patekimo koordinatoriaus, atlikti registracijos procesą.
Srautų koordinatorius	Funkcija – žmonių srautų paskirstymas patalpose. Gali vykdyti kitas šiame priede nurodomas funkcijas, tačiau darbo vieta yra numatoma prie tarpinių patekimų į priedangos ir saugias patalpas. Užtikrina ryšio grandinę tarp patekimo koordinatorių ir registratorių (palaiko telefonu). - paskirties vieta – tarpinė saugi patalpa. - 1 užduotis: Skirsto atvykusius srautus (pašaliniai asmenys nukreipiami į vieną patalpą, gyventojų artimieji – prie savo šeimos narių zonos).
Pirmasis registratorius	Funkcija – žmonių registravimas priedangos ir saugiose patalpose. Gali vykdyti kitas šiame priede nurodomas funkcijas, kartu stebi patenkančius asmenis, registruoja ir nukreipia į konkrečias patalpos vietas kur yra atvykusiojo artimasis. - paskirties vieta – priedangos arba saugi patalpa kur yra saugomi gyventojai. - 1 užduotis: protokole registruoti atvykusį artimąjį (vardas, pavardė, kurį gyventoją lanko). - 2 užduotis: nukreipti jį prie gyventojų buvimo vietos. - 3 užduotis: informuoti, kad pavojaus metu gyventojų išsivesti iš priedangos negalima – visi lieka iki pavojaus pabaigos. - 4 užduotis: prižiūrėti, kad nebūtų savavališkai pasišalinama, esant būtinybei išvykti ekstremaliomis sąlygomis – fiksuoti tai pasirašytinai. - 5 užduotis: palaikyti viešąją tvarką, koordinuoti atsiradusius poreikius, komunikuoti su kitais atsakingais asmenimis dėl užimtumo ar kitų pokyčių, prisidėti mažinant galimus panikos atvejus.
Antrasis registratorius	Funkcija – žmonių registravimas priedangos ir saugiose patalpose. Gali vykdyti kitas šiame priede nurodomas funkcijas, kartu stebi patenkančius pašalinius asmenis, registruoja ir nukreipia į konkrečias patalpos vietas skirtas pašalinių asmenų apsaugai. - paskirties vieta – priedangos arba saugi patalpa skirta pašaliniams asmenims. - 1 užduotis: protokole registruoti atvykusį asmenį, įrašant vardą, pavardę ir žymint, kad tai yra pašalinis asmuo.

	- 2 uždutis: patalpose skirstyti užimtumą, kiekvienam asmeniui nurodant galimą buvimo vietą. - 3 uždutis: palaikyti viešąją tvarką, koordinuoti atsiradusius poreikius, komunikuoti su kitais atsakingais asmenimis dėl užimtumo ar kitų pokyčių, prisidėti mažinant galimus panikos atvejus.
--	---

Pašalinių asmenų registracijos lapas

Eil. Nr.	Vardas, Pavardė	Lankomas gyventojas (vardas, pavardė) / ryšys)	Pašalinis asmuo
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			

PAGALBA ASMENIMS SU NEGALIA

Vykdytojas	Veiksmai GELTONO pavojaus metu	Veiksmai RAUDONO pavojaus metu
Ūkio ir aptarnavimo padalinio vadovas, ūkvedys	- Patikrina, ar evakuacijos keliuose nėra kliūčių vežimėliams. - Užtikrina, kad evakuacinės kėdės / ar panašios priemonės būtų prieinamos vietose.	- Koordinuoja techninės pagalbos priemonių panaudojimą laiptinėse. - Priima informaciją iš asmenų su negalia.
Atsakingas darbuotojas/individualios priežiūros darbuotojas	- Paruošia individualias gyventojų priemones (vežimėlį, vaikštynę, klausos aparatą, akinius, būtinus vaistus).	- Vykdo fizinį perkėlimą / palydėjimą į priedangą. - Naujoje vietoje užtikrina gyventojų emocinį saugumą.
Kitas personalas (Laisvi darbuotojai)	- Budėjimo režimas – pasiruošimas padėti fizinės evakuacijos laiptais metu.	- Skubiai vyksta į vietas, kur yra judėjimo negalią turintys asmenys, ir padeda juos fiziškai nunešti laiptais.

Reagavimo algoritmai pagal negalios pobūdį

Judėjimo negalia (asmenys vežimėliuose arba su ramentais)	- Pasiruošimas ir fiksavimas. Paskirtas darbuotojas užfiksuoja vežimėlio stabdžius, padeda gyventojui apsirengti šiltesniais drabužiais (jei reikia), paima asmeninius vaistus. - Fizinis perkėlimas: Jei neveikia liftai arba jais naudotis nesaugu, pasitelkiami mažiausiai du stiprūs darbuotojai. Vienas darbuotojas vežimėlio neneša. Nešant laiptais rankomis, suimama už tvirto vežimėlio rėmo (ne už ratų ar nuimamų dalių!) – vienas darbuotojas laiko iš galo už rankenų, kitas – iš priekio ties kojomis. Vežimėlis nešamas šiek tiek atloštas atgal, kad gyventojas neiškristų. - Įkurdinimas: Priedangoje gyventojas pastatomas saugioje vietoje prie sienos, kad netrukdytų judėjimo srautams, užfiksuojami vežimėlio stabdžiai. Darbuotojas lieka šalia padėti pakeisti kūno padėtį ilgo buvimo priedangoje metu.
Regos negalia	- Garsu praneškite asmeniui apie pavojaus pobūdį (pvz.: „Vardeni, paskelbtas oro pavojus, aš tave palydėsiu“). - Niekada netempkite asmens už rankos. Pasiūlykite savo ranką virš alkūnės – asmuo eis pusę žingsnio už jūsų ir jaus jūsų judesius. - Eidami garsiai komentuokite kliūtis ir aplinką (pvz.: „Dabar lipsime laiptais žemyn“, „Sukamės į kairę“, „Siauras praėjimas“). - Priedangoje fiziškai palieskite kėdę ar vietą, kur jis sėdės, ir padėkite orientuotis erdvėje.
Klausos negalia	- Kadangi asmuo negirdi sirenos ar megafono, darbuotojas turi atkreipti dėmesį vizualiai – paliesti petį, pamojuoti ranka.

	- Informaciją perduokite aiškiais gestais arba trumpu, stambiu užrašu telefone / ant popieriaus: „ORO PAVOJUS. EINAM Į PRIEDANGĄ“. - Judėjimo metu asistentas turi rodyti kryptį ranka ir palaikyti akių kontaktą, kad asmuo nepasimestų minioje.
Intelektu, autizmo spektro ar psichosocialinė negalia	- Kalbėkite trumpais, aiškiais nurodymais, ramiu, bet tvirtu balsu (pvz.: „Atsistok. Paimk gertuvę. Eik su manimi“). Nenaudokite ilgų raminančių sakinių, kurie krizės metu tik apkrauna smegenis. - Jei asmuo naudoja sensorinėmis ausinėmis (nuo triukšmo) ar turi mėgstamą raminantį daiktą – būtina juos pasiimti. - Jei asmuo atsisako eiti ir priešinasi (gula ant žemės), asistentas kartu su kitu darbuotoju turi jį paimti po rankomis ir vesti/nešti privalomai (taikoma būtinoji gintis ir gelbėjimas). - Priedangoje pasistenkite šį asmenį pasodinti kuo ramesniame kampe, toliau nuo bendro triukšmo, ir nukreipti dėmesį (duoti telefoną, spalvinti ar kitą užsiėmimą).

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMAS

Vykdytojas	Veiksmai GELTONO pavojaus metu	Veiksmai RAUDONO pavojaus metu
Įstaigos psichologas	- Parengia trumpas rekomendacijas personalui apie tai, kaip suvaldyti gyventojų (ypač turinčių demenciją ar senatvinę klausą/regą) paniką. - Identifikuoja jautriausius gyventojus, kuriems pavojaus metu reikės asmeninio dėmesio.	- Koordinuoja bendrą emocinį foną priedangoje. - Teikia pirmąją psichologinę pagalbą asmenims, patiriantiems ūmią krizę (panikos priepuolį, šoką).
Socialinis darbuotojas/bendrosios praktikos slaugytojas	- Ramina gyventojus savo elgesiu, kalba ramiu tonu, demonstruoja visišką situacijos kontrolę. - Paaiškina gyventojams būsimą evakuacijos seką aiškiai ir be gąsdinančių smulkmenų.	- Kontroliuoja situaciją savo gyventojų grupėje. - Užima gyventojus pokalbiais, malda, dainavimu ar kitais dėmesį nukreipiančiais būdais. - Izoluoja stipriai panikuojančią gyventoją nuo bendros grupės ir kviečia psichologo pagalbą.
Administracija	- Informaciją perduoda ramiu, užtikrintu, vidutinio tembro balsu (panika balse per	- Skleidžia tik patvirtintą informaciją, stabdo gandų plitimą priedangoje.

	megafoną sukelia grandininę reakciją).	
--	---	--